

# Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

## Avgjørelse FinKN 2025-801

5.8.2025

### Trafikksforsikringsforeningen (Gebyr)

#### Gebyr for uforsikret motorvogn

Gebyr for uforsikret kjøretøy – reell eier – ID-tyveri – disp.

Klager ble ilagt gebyr for manglende forsikring 21.5.24, etter at forsikringsavtalen gikk til opphør grunnet manglende betaling 16.5.24. Kjøretøyet ble registrert stjålet 19.6.24. Klager anførte at en annen hadde tatt opp lån, kjøpt kjøretøyet og forsikret det i klagers navn ved hjelp av hans BankID, og at klager ikke var den reelle eieren av kjøretøyet. Trafikksforsikringsforeningen anførte at de må legge opplysningene i Kjøretøysregisteret til grunn, og at klager ikke hadde sannsynliggjort at han ikke var reell eier av kjøretøyet. Nemnda kom, etter en samlet bevisvurdering, til at klager ikke hadde sannsynliggjort at han ikke var reell eier av kjøretøyet. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for å gi hel eller delvis dispensasjon fra gebyret.

GEBYRETS STØRRELSE: 17.5.24 – 17.6.24

---

#### Saksfremstilling

Det fremgår av Kjøretøysregisteret at klager er oppført som eier av det aktuelle kjøretøyet. Ifølge TFFAuto ble salgsmelding som gjelder klagers kjøp av kjøretøyet levert til Statens vegvesen med vedtaksdato den 18.1.24.

Kjøretøyet var forsikret frem til og med 16.5.24, da forsikringen gikk til opphør som følge av manglende betaling. Trafikksforsikringsforeningen varslet klager elektronisk om at kjøretøyet fremstod som uforsikret på SMS og e-post 17.5.24. Kjøretøyet ble registrert stjålet 19.6.24.

Trafikksforsikringsforeningen ila klager et gebyr 21.5.24 for perioden fra og med 17.5.24 til og med 17.6.24. Gebyrkravet ble sendt til klager som eFaktura.

Gebyrileggelsen ble pålagt 4.7.24. Klager anførte blant annet at han var utsatt for ID-tyveri, og at bilen var kjøpt i klagers navn ved hjelp av hans BankID, og at forholdet var anmeldt til politiet, men henlagt.

Trafikksforsikringsforeningen svarte at klager måtte ta kontakt med Statens vegvesen for å få kansellert eierskiftet, og orienterte om at klager måtte sende mottatt dokumentasjon fra vegvesenet til foreningen.

Foreningen innhentet også en uttalelse fra forsikringsforetaket, som sendte kopi av purring utstedt 15.4.24 med betalingsfrist 29.4.25, hvor det fremgikk at forsikringen ville opphøre 16.5.24 dersom betalingsfristen ikke ble overholdt. Foretaket skrev også følgende:

Ingen returpost registrert. Kunden har ikke fått SMS varsel siden vi ikke har kundens telefonnummer. Han har tegnet forsikringen på nett, og vi kan ikke se at han på noe tidspunkt har vært i kontakt i betjent kanal.

Kravet enda ubetalt

Trafikkforsikringsforeningen ga ikke klager medhold, og saken ble overført til sekretariatet for Finansklagenemnda for ny vurdering. Klager, ved fullmektig, har opprettholdt klagen.

### **Partenes anførsler**

**Klager** har anført at det ikke er grunnlag for å illegge gebyr, da klager ikke er reell eier av kjøretøyet. Klager har blitt dopet ned av, og lurt til å dele sin BankID kodebrikke og passord, med en navngitt person som klager lot bo hos seg fra desember 2023 til februar 2024. Vedkommende tok opp billån og kjøpte bil i klagers navn, og opprettet falske e-postadresser og telefonnummer i klagers navn. Vedkommende forsikret også kjøretøyet i klagers navn, men har ikke betalt premien. Det er derfor ikke klager som er reell eier av kjøretøyet, eller den som er ansvarlig for kravet fra foreningen.

Klager mener at det er sannsynlighetsovervekt for at klager ikke er eier av kjøretøyet. Klager viser til at det følger av klagen på henleggelsen til Politiet at klagen gjelder det aktuelle kjøretøyet. Videre viser klager til brev til Statens vegvesen, der det bes om at klager fjernes som eier av kjøretøyet, og til brev fra Politiet der det fremgår at etterforskningen av forholdet ville gjenopptas. Klager viser videre til at fire andre navngitte kreditorer har frafalt sine krav på bakgrunn av opplysningene fra klager.

Klager mener uansett at det i denne saken ikke er tvilsomt at det er forhold utenfor klagers kontroll som har ført til gebyrileggelsen. Det eneste klager kunne gjøre var å anmelde forholdet til politiet, samt å påklage politiets henleggelse. Det er en politioppgave å håndheve loven, og det er vanskelig å se hva klager kunne gjort annerledes, ettersom saken har oppstått som følge av en straffbar handling med en kjent gjerningsmann. Den reelle eieren av kjøretøyet har utsatt klager for psykisk og fysisk mishandling, som gjorde at klager ikke torde å nærme seg gjerningsmannen for å endre registreringen av kjøretøyet.

**Trafikkforsikringsforeningen** opprettholder gebyrileggelsen, og viser til at kravet blir sendt til den som er registrert som eier av uforsikret motorvogn, eller den som i henhold til salgsmelding er ny eier av motorvognen i henhold til informasjon i Kjøretøyregisteret. Gebyrkravet ble sendt til klager som eFaktura 21.5.24, og anses betryggende sendt og mottatt.

Det fremgår av TFFAuto at kjøretøyet var uforsikret 17.5.24 – 17.6.24, og registrert stjålet 19.6.24. Påstått gjerningsdato er 18.1.24, men det er datoen kjøretøyet ble meldt stjålet som er relevant. Klagers fremlagte anmeldelse av bedrageri sannsynliggjør ikke at opplysningene i Kjøretøyregisteret ikke er korrekte, og samsvarer ikke med det som er registrert i politiets IT-system ELYS og hos Statens vegvesens Kjøretøyregister. Det går heller ikke frem at det gjelder kjøretøyet i denne saken. Anmeldelsen er datert 13.6.24 og oppgitt gjerningsdato er her 1.12.23.

Statens vegvesen har ikke korrigert eller kansellert eierskapet i Kjøretøyregisteret og foreningen må gå ut ifra at de opplysningene fra Kjøretøyregisteret er korrekte. Foreningen legger derfor til grunn at klager var eier av kjøretøyet i gebyrperioden. Dersom Statens vegvesen korrigerer eller kansellerer eierskapet, vil gebyret bli korrigert i samsvar med korrigerte opplysninger i Kjøretøyregisteret, eller i henhold til formelt omgjøringsvedtak mottatt fra Statens Vegvesen.

### **Sekretariatets konklusjon:**

Sekretariatet ga ikke klager medhold. Begrunnelsen til sekretariatet er inntatt under:

Vilkårene for gebyrileggelse

Etter bilansvarslova § 15 første punktum skal alle registreringspliktige kjøretøy være forsikret. Dersom forsikringsplikten ikke overholdes, skal Trafikkforsikringsforeningen illegge eieren av kjøretøyet et gebyr, se bilansvarsloven § 17a. Gebyret skal ilegges på bakgrunn av antall døgn kjøretøyet har vært uforsikret, se

forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. (heretter omtalt som gebyrforskriften) §§ 4 og 5.

Trafikksforsikringsforeningen skal i henhold til gebyrforskriften § 4 fjerde ledd sende krav om gebyr til den som er registrert som eier. Finansklagenemnda Skade (TFF) har likevel lagt til grunn at det avgjørende i forhold til gebyrplikten er hvem som er den reelle eieren av kjøretøyet, se for eksempel avgjørelsene FinKN 2019-398 og FinKN 2024-881.

Spørsmålet om eierskap avgjøres etter en konkret helhetsvurdering, hvor det sentrale er hvem som har hatt den faktiske og rettslige råderetten til kjøretøyet, jf. avgjørelsen FinKN 2020-621. Den som påstår ikke å være eier, i strid med det som fremgår av Kjøretøysregisteret, har bevisbyrden. Det vil si at vedkommende må gjøre det overveiende sannsynlig (mer enn 50 %) at vedkommende ikke er eier, men at kjøretøyet eies av en annen person.

Spørsmålet er så om det er sannsynliggjort at klager ikke er reell eier av kjøretøyet.

Det fremgår av Kjøretøysregisteret at klager ble eier av kjøretøyet 18.1.24. Registrerte opplysninger i TFFAuto tilsier dermed at klager var eier av kjøretøyet i hele gebyrperioden, som var fra og med 17.5.24 til og med 17.6.24.

Klager har imidlertid anført at det er en navngitt person som har kjøpt og forsikret kjøretøyet i klagers navn ved hjelp av klagers BankID. Klager har fremlagt dokumentasjon på anmeldt bedrageri, datert 13.6.24.

Sekretariatet forstår det slik at anmeldelsen knytter seg til det bakenforliggende forholdet for kravet fra Trafikksforsikringsforeningen, nemlig at en person ved bruk av klagers BankID blant annet har tatt opp lån og kjøpt det aktuelle kjøretøyet, samt forsikret kjøretøyet, i klagers navn. Anmeldelsen viser etter vårt syn at det er tatt grep for å bestride krav som rettes mot klager, som klager ikke har selv har pådratt seg. Anmeldelsen sier imidlertid ikke noe konkret om kjøretøyet i denne saken, og er ikke tilstrekkelig til å sannsynliggjøre at en annen person er reell eier av det aktuelle kjøretøyet. Det er ikke fremlagt annen dokumentasjon sannsynliggjør et annet eierforhold.

Vi har forståelse for at klager befinner seg i svært vanskelig situasjon. I mangel av tilstrekkelige holdepunkter for noe annet, må vi forholde oss til det som er registrert i Kjøretøysregisteret om eierforhold, nemlig at klager var eier av kjøretøyet og dermed både pliktig til å holde kjøretøyet forsikret og betale gebyr ved manglende forsikring.

Kjøretøyet ble registrert som stjålet 19.6.24. Kjøretøyet i denne saken var dermed registrert og forsikringspliktig i gebyrperioden. Gebyrileggelsen for perioden fra og med 17.5.24 til og med 17.6.24 fremstår som korrekt ilagt etter forskriften §§ 4 og 5.

I denne saken har Trafikksforsikringsforeningen sendt varsel om at kjøretøyet fremstod som uforsikret til telefonnummeret og e-postadressen som var lagt inn i TFFAuto, og sendt gebyrkravet til klager som eFaktura. Slik saken er opplyst har Trafikksforsikringsforeningen dermed varslet og ilagt gebyret i tråd med gebyrforskriften §§ 6 og 7.

Vilkårene for dispensasjon (ettergivelse av gebyr)

Etter bilansvarslova § 17 a annet ledd, jf. gebyrforskriften § 9 kan gebyret ettergis helt eller delvis dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll".

Nemnda uttalte i avgjørelsen FinKN 2020-189 følgende om utgangspunktet for vurderingen:

Det fremgår av forarbeidene til lovbestemmelsen (Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 pkt. 15.10 at den forsikringspliktige er ansvarlig for alle forhold innenfor egen "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende er noe å bebreide. Alt som den forsikringspliktige selv har kunnet påvirke anses som kontrollerbart. Departementet uttaler videre at dispensasjonsadgangen skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger forhold utenfor den forsikringspliktiges forhold, påhviler den som påberoper seg en slik omstendighet.

Spørsmålet er så om det i denne saken er forhold utenfor klagers kontroll som har ført til gebyrileggelsen.

Klager anfører at gebyrkravet har oppstått fordi en navngitt person har kjøpt og forsikret det aktuelle kjøretøyet i klagers navn. Vedkommende har utnyttet og ruset klager, slik at klager ikke har vært i stand til å motsette seg ID-tyveriet. Klagers anførsel er dermed nettopp at klager ikke selv har hatt mulighet til å unngå gebyrileggelsen.

Det foreligger imidlertid ikke dokumentasjon i saken som i tilstrekkelig grad sannsynliggjør klagers anførsel. Som nevnt over, sannsynliggjør ikke politianmeldelsen i seg selv at en annen person var reell eier i gebyrperioden. Vi kan heller ikke se at anmeldelsen beviser at det er en annen person som har forsikret kjøretøyet i klagers navn. Som det fremgår ovenfor, er det klager som har bevisbyrden, og vi kan dessverre ikke se at klager har oppfylt denne.

Vi må ved vår vurdering ta utgangspunkt i opplysningene som registrert og kan dokumenteres. Som Trafikksforsikringsforeningen også skriver, vil vi vise til at gebyret kan korrigeres eller frafalles i samsvar med korrigerte opplysninger i Kjøretøysregisteret, dersom Statens vegvesen korrigerer eller kansellerer eierskapet til kjøretøyet.

Vi viser for ordens skyld til at betalingsmislighold som utgangspunkt ikke kan føre til dispensasjon fra ilagt gebyr, jf. blant annet FinKN 2021-692.

Avslutningsvis bemerker vi at reglene om dispensasjon skal praktiseres strengt, blant annet for å ivareta likebehandlingshensyn. I forarbeidene ble det også fremhevet at det ikke er av betydning om den ansvarlige kan bebreides eller ikke. Det avgjørende er om årsaken til den uforsikrede perioden skyldes forhold utenfor klagers kontroll. Vi kan ikke se at det er sannsynliggjort i klagers tilfelle.

Gebyret kan derfor ikke ettergis, jf. bilansvarslova § 17 a annet ledd og forskriften § 9.

Lemping av størrelsen på gebyret

Når det gjelder forhold som er ikke er omfattet av bestemmelsen i gebyrforskriften § 9, er det opp til Trafikksforsikringsforeningen å vurdere om gebyret helt eller delvis bør lempes (se sak FinKN 2019-083). Det kan i enkelte tilfeller være grunnlag for å ettergi gebyret selv om vilkårene for dispensasjon ikke er oppfylt. Om dette heter det i Prop. 1 LS (2017-2018) Skatter, avgifter og toll 2018 side 202:

Utover tilfellet som i annet ledd er angitt som ettergivelsesgrunn, vil det først og fremst være i særlige tilfeller at det kan være aktuelt å ettergi kravet. Trafikksforsikringsforeningen vil også kunne lempe på et krav ut fra rene innfordringsmessige hensyn.

Finansklagenemnda kan ikke ta stilling til rene spørsmål om lemping, og klager må derfor eventuelt ta kontakt med Trafikksforsikringsforeningen når det gjelder dette.

## **Problemstillingen for nemnda**

Spørsmålet til nemnda er om gebyret er korrekt ilagt, og om det er grunnlag for dispensasjon.

## **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Klagers hovedanførsel er at han ikke har vært eier av det kjøretøyet som er sakens gjenstand.

Spørsmålet om Kjøretøyregisterets (tidligere Motorvognregisteret) troverdighet har vært behandlet av nemnda i en rekke avgjørelser. Nemnda har i disse avgjørelsene bygget på at det er realiteten som er avgjørende – hvem som er eier av et kjøretøy må avgjøres etter en konkret helhetsvurdering hvor det sentrale er hvem som har den faktiske og rettslige råderetten over kjøretøyet. I saker om gebyr er utgangspunktet at eieren er den som i registeret er oppført som eier. Dersom et annet eierforhold skal legges til grunn, må den som påstår det, gjøre det overveiende sannsynlig at opplysningene i registeret er uriktige. Videre bygger nemnda på bevissikringshensynet; den som har hatt mulighet og oppfordring til å sikre beviset for en påstått faktisk omstendighet, plikter å gjøre det. Gjør han det ikke, går en eventuell bevisvil utover ham.

I saken vår har klager anført at en person som han hjalp i en vanskelig livssituasjon, har misbrukt hans tillit og kjøpt kjøretøyet i hans navn etter å ha misbrukt klagers ID. Kjøretøyet er registrert i Kjøretøyregisteret med klager som kjøper og ny eier den 18.1.24. Anmeldelsen er datert 12.6.24 og gjelder bedrageri. Anmeldelse av straffbare forhold skjer under ansvar om straff og tilsier derfor i alminnelighet at de gitte opplysninger er riktige. Klager har også opplyst at flere långivere skal ha akseptert at lån er tatt opp ved ulovlig bruk av klagers ID og har ettergitt lånene, uten at det er lagt frem nærmere opplysninger om grunnlaget for ettergivelsene.

Disse omstendighetene svekkes imidlertid, slik nemnda ser det, av opplysninger om forhold som inntraff etter at kjøretøyet var registrert.

Klager har forklart at han medio februar 2024 ble klar over at den personen som han hadde hjulpet, også hadde kjøpt en bil i hans navn. Han ble forevist bilen og ble med på en kjøretur med vedkommende, som ikke hadde førerrett, som sjåfør. Dagen etter var han med vedkommende til politiet og legitimerte seg som eier for å få utlevert nøklene til kjøretøyet. Slik nemnda forstår opplysningene i saken, utleverte deretter klager nøklene til vedkommende som således fikk beholde den faktiske rådigheten over kjøretøyet frem til det ble meldt stjålet 19.6.24. Klager sto hele tiden som eier og hadde således den rettslige rådigheten over kjøretøyet. Stjåletmeldingen er ikke lagt frem i saken, men det er opplyst at klager, i etterkant av at nøklene ble utlevert fra politiet, fikk beskjed av vedkommende om «at bilen ville «forsvinne» snart og at hvis han ble spurt så skulle han si at den var stjålet.»

En samlet vurdering av sakens opplysninger tilsier, slik nemnda ser det, at klager ikke har oppfylt sin bevisbyrde, idet hans etterfølgende opptreden i det minste tilsier at han har godkjent å stå som eier av kjøretøyet med blant annet ansvar for å holde det forsikret.

Klager har også anført at det må gis dispensasjon for det ilagte gebyret, idet det var utenfor hans kontroll å hindre at kjøretøyet ble uforsikret.

Sekretariatet har redegjort for de generelle regler som gjelder for dispensasjonsadgangen, og nemnda nøyer seg med å vise til det sekretariatet har skrevet om dette, og som nemnda slutter seg til. Det sentrale er om klager hadde handlingsalternativer for å unngå å bli ilagt gebyr eller for å redusere gebyrperioden.

Klager fikk faktura fra forsikringsforetaket 22.2.24 og purring 15.4.24, men foretok seg intet. Han ble varslet av Trafikkforsikringsforeningen på sms og e-post 17.5.24 og fikk tilsendt krav om gebyr som e-faktura 21.5.24. Klager responderte heller ikke på noe av dette til tross for at han nå for lengst var klar over at bilen ble brukt av en person uten førerkort, og som angivelig hadde kjøpt den ved misbruk av hans ID. Klager kunne også satt en stopper for det hele ved å anmelde forholdet og søke hjelp av politiet på et langt tidligere tidspunkt. Anmeldelsen skjedde først 12.6.24, mest sannsynlig etter at kjøretøyet allerede hadde «forsvunnet» slik han var varslet om av vedkommende som hadde misbrukt hans tillit, jf. ovenfor.

Nemnda er etter dette kommet til at gebyret er korrekt ilagt, og at det ikke er grunnlag for dispensasjon.

Avgjørelsen er enstemmig.

### **Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Trafikkforsikringen gis medhold.

*Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant)*